

Σημασία έχει να συνεχίζονται οι έρευνες

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Α. ΝΙΚΟΛΑΟΥ: Οι γεωτρήσεις βρίσκουν τα κοιτάσματα φυσικού αερίου, όχι οι ανέξοδες φλουαρίες

Από τη στιγμή που αποδείχθηκε ότι στην περιοχή μας υπάρχουν βεβαιωμένα και ενεργά πετρελαϊκά συστήματα, είναι θέμα χρόνου να βρεθούν νέες ανακαλύψεις, φτάνει να συνεχίζονται οι έρευνες, τονίζει εμφαντικά ο δρ Κωνσταντίνος Α. Νικολάου, γεωλόγος πετρελαίων, ενεργειακός οικονομολόγος και μέλος της Εταιρείας Υδρογονανθράκων Κύπρου. Ο ίδιος ξεκαθαρίζει ότι οι έρευνες και οι γεωτρήσεις βρίσκουν και πιστοποιούν τα κοιτάσματα και όχι οι ανέξοδες φαντασιώσεις και φλουαρίες. Τα επιστημονικά δεδομένα για τους υδρογονάνθρακες πρέπει να βασίζονται στο σύνολο των πληροφοριών και προπάντων στη σύνθεση, μια που στις έρευνες εμπλέκονται πολλές ειδικότητες. Αυτό όμως, όπως λέει, απουσιάζει στην περίπτωση μας και φαίνεται ότι κάποιοι βιάστηκαν και κούνησαν το πόδι τους πριν καβαλήσουν το... άλογο.

Κάποιοι βιάστηκαν και κούνησαν το πόδι τους πριν καβαλήσουν το... άλογο

5 must για την ύπαρξη υδρογονανθράκων

- Διέκρινα ότι είστε προσεκτικός με τις διατυπώσεις, την ορολογία για τα αποθέματα και τα κοιτάσματα, τα προϋποθέσεις ύπαρξης υδρογονανθράκων, μπορείτε να μας πείτε κάτι περισσότερο για τη δουλειά σας;
- Για να υπάρχουν υδρογονάνθρακες σε μια περιοχή, πρέπει να συνυπάρχουν οι εξής πέντε βασικές προϋποθέσεις, που απαρτίζουν το λεγόμενο πετρελαϊκό σύστημα:

  - 1) μπηκικά πετρώματα που γεννούν τους υδρογονάνθρακες,
  - 2) πετρώματα ταμιευτήρες που τους αποθηκεύουν (πορώδη πετρώματα),
  - 3) αδιαπέρατα πετρώματα κάλυμμα, που τους σφραγίζουν και τους προστατεύουν,
  - 4) παγίδες, (δηλαδή μεγάλες δομές στο υπέδαφος που συσσωρεύουν τους υδρογονάνθρακες), και
  - 5) σωστή γεωλογική ιστορία, δηλαδή να έχουν γίνει όλα σωστά μέσα στον γεωλογικό χρόνο.

Όταν μια προϋπόθεση απουσιάζει, οι πιθανότητες μηδενίζονται. Όσο πιο βέβαιο είμαστε για την ύπαρξη των 5 προϋποθέσεων, τόσο αυξάνονται οι πιθανότητες ανακάλυψών. Με γεωλογικές, γεωχημικές και γεωφυσικές μεθόδους ξεκινούμε τις έρευνες. Οι παγίδες βρίσκονται με τις γεωτρήσεις, οι οποίες τρυπάνουν τις παγίδες-στόχους (prospects). Οι γεωτρήσεις επιτυγχάνουν με μέση συχνότητα 1:3 ως 1:4

- Τι είναι αποθέματα και τι είναι πόροι;

- Πριν από τις γεωτρήσεις, μιλούμε για ενδεχόμενους ή αναμενόμενους πόρους (prospective resources). Εφόσον, μετά από γεωτρήση, έχουμε ανακάλυψη, μιλούμε για δυνητικούς πόρους (contingent resources). Αν δε στη συνέχεια επιβεβαιωθεί και πιστοποιηθεί το κοιτάσμα, εκπονούνται τα σχέδια εκμετάλλευσης και μπορούν οι υδρογονάνθρακες να πάνε στις αγορές, τότε μιλούμε για αποθέματα (reserves) και μπορούν να γίνουν προτάσεις, αγοροπωλησίες μεταξύ εταιρειών (fainin/out) γίνονται σε όλα τα στάδια, με διακρίμηση των τιμών ανάλογα με το ρίσκο.

-Κουβαλάτε πάνω από σαράντα χρόνια εμπειρία στην έρευνα και παραγωγή υδρογονανθράκων σε αρκετές χώρες. Πάρα πολλά ακούγονται στο νησί μας για το θέμα των υδρογονανθράκων. Δημιουργήθηκαν προσδοκίες και σενάρια για βεβαιωμένα αποθέματα αρκετών τρισεκατομμυρίων κυβικών ποδών, για γρήγορη οικονομική ανάπτυξη, για δημιουργία τεμαχικού υγροποίησης, για χιλιάδες θέσεις εργασίας. Φτάσαμε στα τελευταία αρνητικά δεδομένα με την άγονη γεωτρήση «Ονασαγόρας» και την αποχώρηση της TOTAL.

-Ανθρακες τελικά οι υδρογονάνθρακες;
-Κατηγορηματικά όχι. Γιατί η ανακάλυψη Αφροδίτη είναι εδώ. Μπορεί να μην είναι τα 7-8 τρις κυβ. πόδια, που έλεγαν στην αρχή, αλλά υπάρχει κάτι καλό. Μικρότερη μεν η ποσότητα, αλλά παραμένει σημαντική.

-Γέμισε η Κύπρος με ειδικούς περί υδρογονανθράκων που μας φούσκωσαν τα μυαλά με παραληλοφρόνηση;

Από τη στιγμή που αποδείχθηκε ότι στην περιοχή μας υπάρχουν βεβαιωμένα και ενεργά πετρελαϊκά συστήματα, είναι θέμα χρόνου να βρεθούν νέες ανακαλύψεις. Φτάνει να συνεχίζονται οι έρευνες.

-Διαβάζαμε λάθος τα δεδομένα ή δεν μπορούσαμε να ξέραμε;
-Νομίζω ότι εκτός από όσα ανέφερα πιο πάνω, δεν διαβάζαμε ή δεν κατανοούσαμε το σύνολο των πληροφοριών και των δεδομένων. Βλέπαμε τα πιο ευχάριστα και δεν κρατούσαμε επιφυλάξεις για κάποιες πληροφορίες που μας ερχόντουσαν. Αυτό θα μπορούσε να δικαιολογηθεί με την απουσία εμπειρίας και εξειδικευμένης γνώσης.

-Οι προσδοκίες μας πάνω σε ποια δεδομένα πρέπει να βασίζονται;
-Στα πραγματικά επιστημονικά δεδομένα και στο σύνολο των πληροφοριών. Και προπάντων στη σύνθεση. Στις έρευνες εμπλέκονται πολλές ειδικότητες. Γεωλόγοι, γεωφυσικοί, μηχανικοί πετρελαίων, οικονομικοί αναλυτές, με πολλές υποειδικότητες για την κάθε ειδικότητα. Όλοι αυτοί συνεργάζονται, συντονίζονται και συνθέτουν. Αυτό νομίζω ότι απουσιάζει στην περίπτωση μας. Η έρευνα και παραγωγή υδρογονανθράκων, δεν είναι υπόθεση ενός ατόμου ή μιας ειδικότητας. Στην Κύπρο βάλαμε το άλογο πίσω από την άμαξα. Οι βασικές ειδικότητες του πρώτου σταδίου των ερευνών, είναι οι γεωλόγοι πετρελαίου και οι γεωφυσικοί. Ε, λοιπόν, δεν υπάρχουν και δεν φρόντισαν να τους αποκτήσουν έγκαιρα. Μπορεί κάποιος να ισχυριστεί ότι δεν υπήρχε ο χρόνος, γιατί είχαμε σχετικά πολύ σύντομα την πρώτη ανακάλυψη. Αυτό που σας λέω είναι εξοφθαλμοφανές.

-Περιμένετε την αποχώρηση του γαλλικού κολοσσού TOTAL;

Σταθερά και προσεκτικά βήματα για εδραίωση της Κύπρου στον ενεργειακό χάρτη

-Γιατί δεν βρήκε η γεωτρήση ENI - KOKAS;
- Διότι απουσίαζε κάποιο από τις προϋποθέσεις του πετρελαϊκού συστήματος που ανέφερα. Κάτι παρόμοιο θα πρέπει να συμβαίνει και με τις έρευνες στις περιοχές της TOTAL.

-Κάποιοι όφειλαν να σεβαστούν όρους και να κατατοπίσουν τους πολιτικούς και τον κόσμο;
- Εφόσον γνώριζαν, έπρεπε να το κάνουν. Πάντως δεν γνωρίζω αν το έχουν κάνει.

-Η πρώτη γεωτρήση Αφροδίτη τι δείχνει;
- Ότι υπάρχει ενεργό πετρελαϊκό σύστημα και φυσικό αέριο και μέσα στη δομή και στην περιοχή.

Τι έδειξαν τα συμπεράσματα της γεωτρήσης του Ισραήλ πάνω στην Αφροδίτη;

-Ότι μια από τις προϋποθέσεις που προανέφερα (ταμιευτήρας), είχε φτωχότερα χαρακτηριστικά από τα προβλεπόμενα. Άρα θα έπρεπε να περιμενόμενο μικρότερα αποθέματα, όπως βεβαίωσε στο τέλος και η επιβεβαιωτική γεωτρήση.

-Δεν έχουμε τόσο αέριο όσο λέγαμε;
- Η επιβεβαιωτική γεωτρήση στην Αφροδίτη διέψευσε τις αρχικές, πολύ αισιόδοξες, προβλέψεις. Για τα υπόλοιπα τεμάχια, οι έρευνες είναι ακόμα σε εξέλιξη.

-Υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις όσον αφορά στην εκμετάλλευση των ήδη ανακαλυφθέντων αποθεμάτων;
- Ναι υπάρχουν, μελετώνται και αξιολογούνται.

-Ποιες είναι οι πραγματικές διαστάσεις του θέματος;

-Και τεχνικές και οικονομικές και γεωπολιτικές.

-Ποιος είναι ο ρόλος της Εταιρείας Υδρογονανθράκων Κύπρου;
-Βασικά είναι ο εμπορικός βραχίονας του κράτους στον τομέα του φυσικού αερίου.

-Οι πολιτικοί δέχονται τις απόψεις σας ως τεχνοκράτες;
- Ακούνε.

-Λαμβάνεται υπόψη η γνώμη της Εταιρείας Υδρογονανθράκων Κύπρου;
- Νομίζω να.

-Η Κύπρος είναι ήδη στον ενεργειακό χάρτη;
- Άρχισε να διαφαίνεται, παρότι βρίσκεται ακόμα στην αρχή.

-Τι σημαίνει αυτό;
- Πρέπει να προσέχουμε.

Η TOTAL ξεκίνησε τις έρευνες της στα τεμάχια 10 και 11 πριν δύο χρόνια. Έχει ακόμα ένα χρόνο για να ολοκληρώσει την πρώτη φάση. Εκτέλεσε συμπληρωματικά σεισμικά δύο διαστάσεων (2D) και τριών διαστάσεων (3D) στις περιοχές ενδιαφέροντος. Εκτέλεσε λεπτομερές πρόγραμμα επεξεργασίας και σε χρόνο και σε βάθος. Δυστυχώς δεν εντόπισε στόχους για γεωτρήσεις, οι οποίοι θα δικαιολογούσαν τις δαπάνες της γεωτρήσης και της επιβεβαίωσης και ανάπτυξης, σε περίπτωση ανακάλυψης. Αυτό δεν είναι ασύνηθες στη βιομηχανία της έρευνας υδρογονανθράκων. Η εταιρεία έχει συμβατικές υποχρεώσεις και δεσμεύσεις για τα τεμάχια 10 και 11, τις οποίες ακολουθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Αν δε, συνυπολογίσουμε τις σημερινές τιμές των υδρογονανθράκων, τα πράγματα γίνονται ακόμα χειρότερα. Είμαι πεπεισμένος ότι έγινε το καλύτερο δυνατό και τηρήθηκαν οι κανόνες της διεθνούς πρακτικής για τις έρευνες. Αν η TOTAL εντόπιζε κάτι το αξιόλογο, είμαι βέβαιος ότι θα προχωρούσε σε γεωτρήσεις. Εξάλλου η εταιρεία είχε εκπαιδωθεί πριν αρκετό χρόνο την πρόθεση της να μην φύγει από την περιοχή, παρότι γνώριζε ότι τα συμπεράσματα των ερευνών της ήταν απογοητευτικά. Γνωρίζω πολύ καλά ότι διερευνήσαμε τόσο τις πιθανότητες ύπαρξης πετρελαίου, όσο και τις πιθανότητες ύπαρξης φυσικού αερίου, χωρίς να εντοπίσει παγίδες και δομές άξιες τρυπήματος.

πολλού και πριν την παρουσία του Μπαρμπαρός στην περιοχή.

-Τυχόν αποχώρηση της μπορεί να φέρει νέες ανατροπές τόσο στους σχεδιασμούς, όσο και στις προσδοκίες της Κύπρου για το άμεσο μέλλον στον τομέα των υδρογονανθράκων;
- Είναι φυσικό επακόλουθο να προσαρμοζόμαστε στα νέα δεδομένα και να χαράζουμε την πολιτική μας.

-Η TOTAL είναι το δεύτερο κατά σειρά σημαντικό πλήγμα προς αυτή την κατεύθυνση μετά την απογοήτευση από τον «Ονασαγόρα». Υπάρχουν κοιτάσματα στα άλλα οικόπεδα ή θα αρχίσει μια-μια οι εταιρείες να φεύγουν;
- Είναι πιθανό, η νέα γεωτρήση, ή η επόμενη, να ανατρέψει τα δεδομένα. Πρέπει να σας πω ότι πριν από τις ανακαλύψεις της NOBLE στο Ισραήλ (Tamar, Leviathan κ.λπ.), στην περιοχή ενεργούσε για πολλά χρόνια η British Gas, χωρίς αξιόλογα ευρήματα, μέχρι που αποφάσισε να εγκαταλείψει. Στη συνέχεια ήρθε η NOBLE και οι επιτυχίες της. Χρειάζεται υπομονή και επιμονή. Από τη στιγμή που αποδείχθηκε ότι στην περιοχή μας υπάρχουν βεβαιωμένα και ενεργά πετρελαϊκά συστήματα, είναι θέμα χρόνου να βρεθούν νέες ανακαλύψεις. Φτάνει να συνεχίζονται οι έρευνες και οι γεωτρήσεις βρίσκουν και πιστοποιούν τα κοιτάσματα και όχι οι ανέξοδες φαντασιώσεις και φλουαρίες.

-Η πώση της τιμής του πετρελαίου διεθνώς, που έφερε τις πετρελαϊκές εταιρείες να προχωρούν σε «νοικοκύρεμα» των δραστηριοτήτων τους, ώστε να

μειώσουν τις ζημιές που προκύπτουν με τα νέα δεδομένα, μπορεί να οδηγήσει και άλλες εταιρείες να σπάσουν τα συμβόλαια τους με την Κυπριακή Δημοκρατία;
- Είναι φυσικό επακόλουθο να υπάρχει προσαρμογή και ιεράρχηση των δραστηριοτήτων, των προτεραιοτήτων και των δαπανών των εταιρειών στα νέα δεδομένα των τιμών. Όμως η NOBLE, έχει ήδη μια ανακάλυψη στο ενεργητικό της, έχει δαπανήσει πάρα πολλά εκατομμύρια για την ανακάλυψη της και είναι επακόλουθο να θέλει παραμείνει για να αποσβέσει τις δαπάνες της. Η ENI βρίσκεται στην εξέλιξη του γεωτρητικού προγράμματος της. Η παρουσία της θα εξαρτηθεί από τα ευρήματα των γεωτρήσεων της αλλά και από τις συμβατικές της υποχρεώσεις. Θέλω να τονίσω ότι η Κυπριακή Δημοκρατία είναι πολύ τυχερή με την παρουσία και των τριών εταιρειών, NOBLE, TOTAL, ENI, δεδομένου του κύρους και της αποτελεσματικότητας τους.

-Οι μόνες ελπίδες πλέον για τον εντοπισμό ενός νέου σημαντικού κοιτάσματος εναπομένουν στις έρευνες της κοινοπραξίας Eni/Kogas στην Αμαθούσα;
- Η ENI έχει στο πρόγραμμά της, άλλες δύο γεωτρήσεις στα τεμάχια 2 και 3. Η γεωτρήση Αμαθούσα έχει καλές πιθανότητες ανακάλυψης υδρογονανθράκων. Πρέπει να ξερούμε ότι η έρευνα υδρογονανθράκων είναι δαπανηρή επιχείρηση ελπίδας, πολύ υψηλού ρίσκου, όπου οι πιθανότητες αποτυχίας υπερτερούν αυτών της επιτυχίας. Πάντως όλα τα ευρήματα της κάθε γεωτρήσης, ανεξαρτήτως επιτυχίας, συνυπο-

λογίζονται για την προσαρμογή των ερευνητικών προγραμμάτων τα οποία μπορεί να αναθεωρηθούν ανάλογα. Πρέπει επίσης να τονίσω ότι η Δημοκρατία έχει δυνατότητες διεξαγωγής νέων διαγωνισμών για να κρατήσει ανοικτές τις έρευνες. Η εμπειρία έδειξε ότι νέοι παίκτες, μπορούν να φέρουν νέες ιδέες, που μπορεί να ανατρέψουν προηγούμενα αρνητικά αποτελέσματα. Η ιστορία είναι γεμάτη με τέτοια παραδείγματα. (Βόρεια Ελλάδα, Λεβαντίν κ.λπ.) Επιναυλαβάνω: Υπομονή και επιμονή!

-Τι απαντάτε σε αυτούς που νιώθουν απογοήτευση, αρνητικό κλίμα γύρω από τις ενεργειακές δυνατότητες της Κυπριακής Δημοκρατίας στην ΑΟΖ της;
- Όσο συνεχίζονται οι έρευνες πρέπει να ελπίζουμε. Οι θάλασσες της κυπριακής ΑΟΖ είναι αποδεδειγμένα πετρελαιοπηθάνες.

-Πόσο σας ανησυχεί η αποτυχία της πρώτης διερευνητικής γεωτρήσης της ENI-KOGAS και η απόσυρση του ενδιαφέροντος της TOTAL από τα τεμάχια 10 και 11;
- Γνωρίζοντας τους βαθύτερους «γεωλογικούς λόγους» αποτυχίας της γεωτρήσης Ονασαγόρας, μπορεί να εκφρασω κάποια μικρή, αλλά υποκειμενική ανησυχία. Δεν μπορώ, όμως, να σχολιάσω τίποτε περισσότερο, για δεοντολογικούς λόγους, δεδομένου ότι οι έρευνες βρίσκονται σε εξέλιξη και οι εταιρείες έχουν τον πρώτο λόγο. Ενός συνεχίζονται οι έρευνες πρέπει ελπίζουμε. Κανένας δεν θέλει να διεξάγει έρευνες... για τις έρευνες και να κάνει τα λεφτά του.

Δουλεύουμε με τα ευρήματα στο οικόπεδο Αφροδίτη

Η κάθετη πώση των τιμών μειώνει τις δαπάνες στις έρευνες

-Το παιχνίδι των ερευνών υδρογονανθράκων από ποιους επηρεάζεται;
- Ξεκινώ από τις τιμές των υδρογονανθράκων. Όσο ψηλότερες, τόσο μεγαλύτερο κίνητρο. Αυτές επηρεάζονται από την προσφορά και τη ζήτηση και από γεωπολιτικούς παράγοντες. Μετά είναι η ύπαρξη υδρογονανθράκων ή οι πιθανότητες ύπαρξης σε μια περιοχή. Συνυπολογίζονται επίσης η ύπαρξη υποδομών και υπηρεσιών, η πολιτική σταθερότητα, το επιχειρηματικό περιβάλλον, οι νομικοί, οικονομικοί και τεχνικοί όροι των συμβάσεων, η ευκολία ή όχι πρόσβασης σε αγορές κ.λπ. Θέλω να προσθέσω ότι η κάθετη πώση των τιμών θα φέρει μείωση των δαπανών των ερευνών για ανακάλυψη νέων κοιτασμάτων. Αυτό στη συνέχεια θα φέρει στενότητα στην προσφορά. Αυτό θα ακολουθηθεί από νέα αύξηση των τιμών και ενίσχυση νέων ερευνών και ούτω καθεξής. Παρατηρήθηκε ότι οι κύκλοι αυτοί είναι επαναλαμβανόμενοι, χωρίς όμως σταθερή συχνότητα.

-Μόνον οι γεωτρήσεις επιβεβαιώνουν την ύπαρξη υδρογονανθράκων;

φορές σπέκουλες από μη ειδικούς, οι οποίοι κερδοσκοπούν ποικιλοτρόπως από την εφήμερη δημοσιότητα. «Το θέμα αποδείχθηκε ότι πουλάει».

-Τα μέχρι σήμερα ανακαλυφθέντα δυναμικά αποθέματα στο κοιτάσμα «Αφροδίτη» πόσο σημαντικά είναι για την Κύπρο;
- Είναι πολύ σημαντικά, αφενός γιατί αποδεικνύουν τις πετρελαιοδυνατότητες της κυπριακής ΑΟΖ και αφετέρου γιατί έχουν οικονομικές προεκτάσεις, για δημιουργία εισόδων και πλούτου, φτάνει να οδηγηθούν με ασφάλεια στις αγορές. Άλλοι λόγοι είναι η αφορμή για ανάπτυξη ντόπιας τεχνολογίας. Τέλος, οι έρευνες στην κυπριακή ΑΟΖ ενισχύουν την υπόθεση και οντότητα της Δημοκρατίας μας.

-Είναι αρκετά για να καλύψουν για μεγάλο χρονικό διάστημα τις ανάγκες της Κύπρου και ακόμα με εξαγωγικό ποσοστό;
- Υπό προϋποθέσεις, ναι.

-Οι συζητήσεις με την Αίγυπτο και την Ιορδανία για πώληση φυσικού αερίου γίνονται για κάτι που ακόμα δεν ξέρουμε αν θα έχουμε;

τεμαχικό υγροποίησης στο Βασιλικό, κάνανε υποθέσεις, γιατί αυτό που έχουμε στα χέρια, δεν δικαιολογούσε την ανάπτυξη τεμαχικού. Θέλαμε τουλάχιστο τριπλάσιες ποσότητες. Φυσικά όλα εξαρτώνται και από τη διακρίμηση των τιμών υδρογονανθράκων. Οι προκαταρκτικές μελέτες και τα σενάρια είναι απαραίτητα για να είμαστε προετοιμασμένοι. Τα παραπάνω αποδεικνύουν ότι δεν

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΕΞΕΔΡΑΣ ΘΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΕΙ ΤΕΤΕΛΕΣΜΕΝΑ

- Ποιες είναι οι επιδιώξεις της Τουρκίας;
- Να επωφεληθεί, με τον ένα ή άλλο τρόπο από το φυσικό αέριο της Κυπριακής Δημοκρατίας, χρησιμοποιώντας την ισχύ της.
- Τι πρέπει να διδαχθούμε από το παρελθόν;
- Να μιλούμε λιγότερο και να προσέχουμε περισσότερο.
- Τι χρειάζεται για να αντιμετωπισθεί η τουρκική επιθετικότητα;
- Ψυχραιμία, ομοψυχία, συμμαχίες και πολύ δυνατή διπλωματία.
- Υπάρχει η πιθανότητα γεωτρήσεων από την Τουρκία στη νότια κυπριακή ΑΟΖ;
- Ναι υπάρχει. Θα πρέπει, όμως, να βρει εξέδρα γεωτρήσεων για μεγάλα βάθη θάλασσας. Θα συναντήσει δυσκολίες γεωπολιτικού τύπου, γιατί οι εταιρείες δεν θέλουν εμπλοκή σε αμφισβητούμενες υποθέσεις και θέλει χρόνο. Πρέπει όμως να σημειώσω ότι η πτώση των τιμών πετρελαίου δημιουργεί ευκαιρίες για αγορά φτηνότερων εξεδρών, λόγω μείωσης των δραστηριοτήτων τους. Αν η Τουρκία τα καταφέρει να στήσει εξέδρα στην ΑΟΖ μας, θα δημιουργήσει επικίνδυνα τετελεσμένα και για την Κύπρο και για την Ελλάδα. Πρέπει να μην υποτιμούμε και γνωρίζουμε ότι η τουρκική εταιρεία πετρελαίων (TPAO) είναι πολύ καλή και ικανή.
- Οι θαλάσσιες οικονομικές ζώνες Κύπρου και Ελλάδας, οι οποίες θα ήταν ενωμένες αν εφαρμόζαν το διεθνές δίκαιο, δικαιοσύνη και αποκόπτονται, με τις τουρκικές ενέργειες και τους τουρκικούς χάρτες;
- Αυτό αποτελεί διαχρονική, στρατηγική επιδίωξη της Τουρκίας, αποδεδειγμένη